

Aandoening

Lymfoedeem na een operatie voor borstkanker

Lymfoedeem is een abnormale ophoping van eiwitten en vocht in lichaamsweefsel.

Na een operatie voor borstkanker waarbij de lymfklieren uit de oksel verwijderd zijn, is er kans op het ontstaan van lymfoedeem. Lymfoedeem treedt meestal op in de arm, maar ook in hand, vingers en borst van de geopereerde zijde. De kans op lymfoedeem wordt groter als de oksel na een borstoperatie bestraald moet worden. Lymfoedeem kan jaren na de operatie nog ontstaan. Daarom blijft het van belang om aandacht te besteden aan het voorkomen ervan.

Waarom herkent u lymfoedeem?

Meestal merkt u het aan (enkele van) de volgende verschijnselen:

- Een zwaar aanvoelende arm en/of hand en vingers
- Een dikke arm en/of hand en vingers
- Pijn, tintelen, een strak, gespannen gevoel
- Vochtophoping, een sponzig gevoel in oksel, schouder, borst en rond het litteken.

Herkent u een van deze eerder genoemde klachten, dan kunt u eerst proberen om de arm rust te geven en hoger te leggen. Als de klachten de volgende dagen niet verminderen neemt u dan contact op met de verpleegkundig specialist van het Borstcentrum (<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/borstcentrum>).

Hoe eerder er maatregelen getroffen worden, hoe groter de kans is dat lymfoedeem kan worden verholpen.

Meer informatie? Kijk op Borstkanker.nl. (<https://www.borstkanker.nl/leven-met-borstkanker/gevolgen/lymfoedeem>)

Onderzoeken

De arts luistert naar uw klachten en doet lichamelijk onderzoek.

Behandelingen

Er zijn verschillende gespecialiseerde behandelingen die kunnen helpen bij lymfoedeem.

- Manuele lymfdrainage. Dit is een oppervlakkige zachte massage. Deze stimuleert de afvoer van het lymfevocht.
- Bandageren; zwachtelen van de arm in de beginfase van lymfdrainage.
- Oefentherapie en een aangepaste leefwijze.
- Een therapeutische elastische kous. Deze wordt op maat gemaakt. U draagt de armkous nadat het oedeem stabiel is.
- Lymftaping; aanvulling op lymfdrainage. Speciale tape op arm of borstkas die de behandeling onafgebroken door laat gaan.
- Een operatie
- Shunts (omleidingen).
- Lymfo liposuctie; wanneer lymfe niet meer indrukbaar is en geen enkele andere behandeling helpt.

Lymfoedeem voorkomen

Na een operatie voor borstkanker waarbij de lymfklieren uit de oksel verwijderd zijn, is er kans op het ontstaan van lymfoedeem. Lymfoedeem is een abnormale ophoping van eiwitten en vocht in een lichaamsweefsel.

Er zijn een aantal aandachtspunten die u kunnen helpen om lymfoedeem te voorkomen. Hierover leest u hier meer.

Vrijwel alle deze informatie is zowel van toepassing op vrouwen als op mannen. Omdat borstafwijkingen en borstkanker vooral voorkomen bij vrouwen is sommige informatie specifiek voor vrouwen. Het onderzoek naar - en de behandeling van - borstafwijkingen bij mannen is ongeveer hetzelfde als bij vrouwen.

Lymfoedeem is een gevolg van een verstoord evenwicht tussen aan-, en afvoer van vocht. Het treedt meestal op in de arm, maar ook in hand, vingers en borst van de geopereerde zijde.

Naast het systeem van bloedvaten hebben we in ons lichaam tevens het lymfestelsel. Vanuit het lichaamsweefsel worden de lymfevaten gevuld met lymfe. Dat is vocht dat afvalstoffen opneemt en via de lymfeknopen of lymfeklieren weer afvoert. Die knopen dienen onder andere als filterstations voor de afvoer van ontstekingsprocessen. Pas als het lymfevocht daar is gezuiverd, komt het in de bloedbaan.

De kans op lymfoedeem wordt groter als de oksel na een borstoperatie bestraald moet worden. Lymfoedeem kan jaren na de operatie nog ontstaan. Daarom blijft het van belang om aandacht te besteden aan het voorkomen ervan.

Waarom herkent u lymfoedeem?

Meestal merkt u het aan (enkele van) de volgende verschijnselen:

- Een zwaar aanvoelende arm en/of hand en vingers.
- Een dikke arm en/of hand en vingers.
- Pijn, tintelen, een strak, gespannen gevoel.
- Vochtophoping, een sponzig gevoel in oksel, schouder, borst en rond het litteken.

Herkent u een van deze eerder genoemde klachten, dan kunt u eerst proberen om de arm rust te geven en hoger te leggen. Als de klachten de volgende dagen niet verminderen neemt u dan contact op met de verpleegkundig specialist van het Borstcentrum.

Hoe eerder er maatregelen getroffen worden hoe groter de kans is dat lymfoedeem kan worden verholpen.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/lymfoedeem-voorkomen>

Poliklinieken en afdelingen

Chirurgie bij kanker

Chirurgen kunnen door andere specialisten worden ingeschakeld worden om patiënten met kanker te opereren.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/chirurgie-bij-kanker>

Oncologisch Centrum

Het Oncologisch Centrum is de centrale plaats in het Jeroen Bosch Ziekenhuis voor patiënten met kanker of bloedziekten.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/oncologisch-centrum>

Borstcentrum

Wanneer u een afwijking in uw borst opmerkt, kunt u terecht bij het Borstcentrum van het Jeroen Bosch Ziekenhuis.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/borstcentrum>